

"Zapomni si Uroša Smoleja, iz njega še nekaj bo," so mi pred več kot desetimi leti, ko je ta še študiral, govorili v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah. Pri triintridesetih in desetih letih dela v profesionalnem gledališču je nominiran za nagrado Prešernovega sklada. Žirijo je prepričal z briljantno odigrano vlogo Konferansjeja v muzikalu Kabaret Mestnega gledališča ljubljanskega.

Nikoli ne delam življenjske vloge

UROŠ SMOLEJ, DRAMSKI IGRALEC

IGOR KAVČIČ

Mar ni nekoliko nehvaležno, 3. decembra izvedeti, da ste eden izmed nominiranih za nagrado Prešernovega sklada, in potem skoraj dva meseca čakati na to, ali boste na slavnostni podelitvi tudi res med dobitniki?

"Pravzaprav že nekaj časa vem, ali bom nagrado dobil ali ne. Javnost pa naj bi za nagrajence izvedela šele na slavnostni podelitvi na predvečer slovenskega kulturnega praznika. Najbrž je tako zato, da sta napetost in pričakovanje večja."

Pustiva torej tudi midva naše bralce še slab teden v pričakovanju. V svoji desetletni poklicni karieri ste za svoje igralske dosežke prejeli že kar nekaj nagrad: Prešernovo, Borštnikovo in Severjevo že kot študent, slednji dve kasneje tudi kot profesionalni igralec, dvakrat vam je nagrado namenil časnik Dnevnik, skupaj s soigralci iz Burke o jezičnem dohtarju ste si prislužili nagrado Žlahtni komedijant, še dokaj mladi ste sedaj nominirani za nagrado Prešernovega sklada. Skorajda ni minilo leto brez nagrade, človek se tega kar nekoliko navadi, kajne?

"Bilo bi neskromno, če bi rekel, da sem se v tem smislu kar nekoliko razvadil, v zadnjih letih nagrade res dobivam v nekakšnem ritmu,

skoraj vsako leto kakšno. Vse nagrade, ki sem jih doslej prejel, mi pomenijo veliko, saj so potrditev, da to, kar delam, delam dobro, hkrati pa mi dajejo neki zagon za naprej. Mislim, da je to tudi njihov namen, saj se od nagrad pri nas ne da obogateti, kaj šele, da bi se prevzel zaradi njih. Seveda pa bi lagal, če bi dejal, da mi ne ugaja, kadar gledališka srenja na ta način opazi moje delo. Priznanje drugih me bogati kot igralca, lahko si rečem, O.K., delam dobro, še bolj se bom potrudil. Spadam med ljudi, ki niso prehitro zadovoljni sami s sabo, hkrati pa tudi nisem eden tistih, ki bi zaspali na lovorikah. Ne, nagrade niso za to, da bi dobil občutek, da mi v življenju niti s prstom ni več treba migniti in da poslej lahko le še uživam na krilih neke slave."

Vendarle pa so nagrade tudi javno priznanje igralcu in ga hkrati razlikujejo od kolegov ...

"Razlike se ne pojavljajo zaradi nagrad. Te so že v nas igralcih samih. Predvsem mislim na tiste, ki imajo v sebi neko božjo iskro ali pa talent. Ta posledično pripelje tudi do nagrad. Seveda pa gre tu v prvi vrsti za srečo, splet okoliščin, usodo, ki je v tem primeru pravi festival, prava predstava, prava vloga ... Zgodi se na primer, da imaš včasih odličen občutek, a je bila tvoja vloga ali predstava v celoti spregledana ... So pa tudi predstave, kot je

Kabaret, ki ga igramo že več kot leto in pravijo, da sem kot Konferansje odigral svojo življenjsko vlogo. Rečem jim, naj ne govorijo tega, da to ne sme biti moja življenjska vloga. Če je tako, potem ni več kam iti. Seveda pa verjamem, da je vsaka vloga zelo pomembna. Tudi v prihodnje sem prepričan, da bo vsaka vloga zame izziv. Drži pa, kot sem dejal, da se je tokrat vse ujemalo, od predstave, do moje vloge in žanr muzikala, ki je pri nas sicer zelo redek. Ples, petje in igra ponujajo veliko možnosti, da se kot igralec lahko izkažeš. Očitno sem dobro izkoristil priložnost. Na neki način pa je največja nagrada za igralca še vedno odziv občinstva, ki sicer ni vedno v skladu z mnenjem stroke, je pa zagotovo pomemben. Neznanec te ustavi na cesti in ti iskreno reče, vas sem pa zadnjič gledal v gledališču in ste mi bili tako všeč, da vam moram prav čestitati ..."

To je kakopak povsem drugačno priznanje.

"Drži. Ampak je pa tudi dober občutek, če veš, da ljudem ugajaš, da jim daješ nekaj, da se tudi oni bolje počutijo, da so veseli, zadovoljni."

Rekli ste, da vsakič želite v vlogo vložiti največ, kar zmorete. Je lažje, če gre za vlogo, ki vam je tudi osebno blizu?

"Sreča je bila, da sem s Konferansjejem dobil res polnokrven lik, ki ga je mogoče interpretirati na različne nači-

ne in iz katerega je mogoče iztisniti ogromno soka. So tudi dramski liki, ki so brez mesa in krvi in iz njih preprosto ni mogoče narediti ne vem kakšnega presežka. Lahko si v obdobju, ko ti je kaj drugega bolj pomembno in iz sebe ne moreš toliko iztisniti, kot bi rad. Skratka, mnogo je stvari, ki jih je potrebno upoštevati pri tem, kako ti uspe posamezna vloga."

Koliko ponovitev ste že odigrali s Kabarejem?

"Zdi se mi, da okrog osemdeset. Kar je za predstavo s tako veliko zasedbo, zbrano z vseh vetrov, velik uspeh."

V predstavi ste se izkazali kot izvrsten plesalec. Širša javnost je vaš občutek za ples lahko spoznala tudi v nedeljski oddaji Spet doma, kjer ste sodelovali v rubriki "Zvezde plešejo" ...

"V nedeljski oddaji pri Mariu sem v plesnih nastopih izhajal iz sebe in mojega poklica. Če sem že igralec, pa dajmo vse skupaj zaviti v neko zgodbo. Te plesne točke so potem bile nekoliko drugačne od drugih parov. Moram pa reči, da je bila to ena mojih najtežjih izkušenj v življenju. K sreči nisem imel toliko dela v tistem

Stran / Page: 11

Doseg / Reach: 71000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1245 cm2

2 / 4

času, da sem si lahko privoščil praktično vsakodnevni trening plesa. S soplesalko sva naštudirala skoraj deset standardnih plesov, kar je presenetilo tudi mene."

Bi se bolj angažirali na plesnem področju, če bi čas zavrтели nazaj?

"Ko sem še preživel mladost na Jesenicah, sploh nisem imel te izbire. Ni bilo plesnih šol kot tu v Ljubljani. Danes je zagotovo drugače. Če bi živel v Ljubljani, bi se zagotovo že v mladih letih ukvarjal s plesom."

V predstavi Kabaret dajete občutek, da vam eleganca črnega smokinga še posebej ustreza ... Se dobro počutite v takem slogu oblačenja?

"Kostum zelo pomaga pri vlogi, saj je vselej izbran v funkciji lika, ki ga igraš. Kot igralec v njem ne uživaš rav-

no, saj si pri vsem gibanju po odru precej omejen, pa tudi kostumi niso iz ne vem kako kakovostnih materialov."

Pa vendar, pristoji vam resna obleka, poslovni kovček ... in ne recimo neko baročno razkošje.

"Mislite na podobo kakega sofisticiranega Angleža. Na odru z obleko sovpada tudi karakter lika. Če imam obleko s kravato, se na odru obnašam drugače, kot če sem v kratkih hlačah in majici. Ravno tako je v zasebnem življenju."

Ena vaših igralskih značilnosti je tudi izdelana obrazna mimika. Izredno malo prostora potrebujete, da liku pričarate njegov značaj, razpoloženje, slog ...

"Zagovarjam različne vrste igralskih pristopov, saj se mi tudi po desetih letih igranja

še vedno zdi najpomembnejše, da se kot igralec na odru znaš ustrezno transformirati v vlogo, ki ti je namenjena. Pri tem uporabljaš igralska sredstva, ki so ti na razpolago. Jaz imam na razpolago tudi obrazno mimiko, kar mi pri igranju šteje v plus. Igralci, ki te sposobnosti nimajo, to nadomeščajo s čim drugim. Seveda pa je odvisno od žanra, komedija del arte dopušča igro obraza in gest, manj pa kakšna realistična predstava."

Kljub temu da ima MGL precej velik igralski ansambel, v stalnem angažmaju vas je več kot trideset, lahko rečete, da ste igralsko kar dobro zasedeni. Najbrž ste kar zadovoljni, da je tako?

"Na vsak način sem zelo zadovoljen. Imam možnost delati zelo veliko. V nadaljevanju sezone pa bom v glav-

"Sreča je bila, da sem s Konferansjem dobil res polnokrven lik, ki ga je mogoče interpretirati na različne načine in iz katerega je mogoče iztisliti ogromno soka."

nem prost, kar mi navsezadnje tudi ustreza. Veliko še igrano *Kabaret*, ki je zame kar precej naporen, v *Mojstru in Margareti* sem odigral lik Volanda, ki mi je vzel kar precej časa, tu so še žive predstave iz prejšnjih sezon ..."

Si vzamete premor ali gostujete v kakem drugem slovenskem gledališču?

"Letos sem bil povabljen v Slovensko stalno gledališče v Trstu, dogovor je bil že sklenjen, nakar smo ugotovili, da bi bila večina najbolj pomembnih vaj decembra, ko veliko igrano v domačem teatru. Decembra smo imeli kar 20 predstav. Sem pa imel premiero in pet ponovitev otroškega muzikala *Čudežno drevo* v počastitev 50-letnice Mladinskega zbora RTV. Vsaj enkrat na teden grem na Radio Ekspres snemat reklame ..."

Risanke in radijske igre ...

"Ja, nikoli ni dolgčas. Če sem slučajno prost, je pa kaj hitro telefonski klic s kakšno ponudbo."

Preden ste se zaposlili v MGL, ste dve sezoni preživeli v Prešernovem gledališču v Kranju. Vleklo pa vas je v Ljubljano?

"Pa ne zato, ker bi bil Kranj z gledališčem nekje na obrobju. Po pol leta svobodnjaštva sem se takrat z veseljem zaposlil v Kranju, kjer sem odigral tudi nekaj dobrih predstav. V nekem trenutku pa je prišla ponudba takratnega direktorja MGL Borisa Kobala, ki sem jo po krajšem premisleku sprejel. Po vseh teh letih vem, da sem se odločil pravilno, gledališče je dobro, ima raznolik in obsežen repertoar, imamo zvesto občinstvo, klima v igralskem ansamblu je v redu ... Tudi Prešernovo gledališče je zelo dobro gledališ-

če, resda majhno, kar pa pomeni, da veliko igraš in ti ne manjka dobrih vlog."

Ste kdaj razmišljali, pa ne mislim zdaj, ko vam gre več kot odlično v MGL, da bi svojo igralsko pot nadaljevali v ljubljanski Drami. Ta je ponavadi vedno bila cilj najboljšim?

"Nisem razmišljal. Ne, zaenkrat me ne vleče nikamor. Tu se dobro počutim in se ne sprašujem, zakaj pa nisem v Drami, ki je nacionalno gledališče, kjer je res odličen igralski ansambel, igralska smetana, kjer so dobre predstave, najboljši režiserji ... Ne, dokler se v MGL počutim dobro, nimam nobene potrebe, da bi odhajal kamorkoli, kjer ne vem, kaj me čaka ... Tukaj imam vloge, občinstvo me ima rado, s kolegi se dobro razumemo."

Na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo se vsako leto vpiše vsaj en igravec z Gorenjskega, vaša generacija je dala kar tri, poleg vas še Gabra Terseglava in Sabino Kogovšek, vendar vsakega ob svojem času ...

"Mi trije smo bili celo sošolci v istem razredu na jesezniški gimnaziji. Jaz sem šel na akademijo takoj po srednji šoli, mislim, da dve leti za menoj Gaber in nazadnje še Sabina."

Ste že na gimnaziji vedeli, da je igralski poklic tisti, ki vas edini zanima?

"Na neki način ja. Vsi trije smo v tem smislu že sodelovali v gimnazijski skupini. Očitno pa sem si jaz najbolj želel nadaljevati na igralski akademiji, čeprav moram reči, sem se zelo bal sprejemnih izpitov. Ti so bili zagotovo ena izmed mojih večjih živ-

ljenjskih preizkušenj. Gaber in Sabina takrat še nista bila povsem prepričana, sam pa sem ju vseeno spodbujal, naj gresta poskusit na sprejemne. Zdelo se mi je povsem logično, da bosta tudi ona dva slej ko prej prišla za menoj. Zdaj sva z Gabrom sodelavca v MGL, pa tudi s Sabino se večkrat srečamo. Tudi sicer smo igralci nekako obsojeni, da se družimo med seboj, saj imamo zelo podoben bioritem. Koga boš ob desetih zvečer "zvelel" iz toplega doma na pijačo? Zjutraj pa malo dlje spimo. Ljudje ne razumejo, da predstave ni konec ob deseti, ampak te ta "drži" vsaj še dve uri potem. Ne moreš takoj po predstavi domov in spat. Da ne govorim o prehranjevanju. Pred predstavo se ravno ne moreš preveč najesti, ko pa prideš ob enajstih, polnoči domov, je pa lakota velikanska."

Greste zdaj, ko končava, na premiero na malo sceno MGL?

"Mislim sem iti, pa ne grem danes. Tako ali tako bo polno, ker je mala scena, tako da si bom predstavo ogledal v prihodnjih dneh."

Službe v petek zvečer pa se tako ali tako igralci s časom navadite?

"V petek je podobno kot ostale dni. Imaš dneve, ko se ti blazno da, je super in fino iti na oder, so pa dnevi, ko ti je vsega dovolj in bi bil raje kakšen večer doma. Najbolj pomembno je, kako se počutiš na dan, ko imaš predstavo. Na odru moraš biti namreč vedno enak, ne glede na to, ali se ti je tiste dni zgodilo kaj dobrega ali slabega ..."

Potrebno je biti fizično in mentalno fit?

"Točno tako. Seveda pa ne-

kega ravnovesja tako nikoli ni. Zgodi se mesec, ko imaš deset predstav in ti gre vse kot po maslu, potem pa pride mesec, ko imaš dvajset predstav, praktično vsak dan, kar ni le psihično, ampak tudi fizično zelo naporno, to pa ni več tako lušno."

Glede na to, da se v Sloveniji na leto posname manj filmov, kot je prstov na roki, prav pogostih igralskih angažmajev na tem področju najbrž ni ... Kje je pri vas film?

"Trenutno se snema film, v katerem imam eno manjšo vlogo. Sicer pa težko govorim o tem, ker imam premalo izkušenj z njim. Nekaj vlog, nekaj filmov, nekaj nadaljevank ... Upam, da se bo kdaj zgodilo, da me bo kdo od režiserjev angažiral za konkretnjšo vlogo. Delo pri filmu je sicer povsem drugačno kot v gledališču, še vedno pa ni razlike v tem, kakšna vloga gre kakšnemu igralcu. Redki filmski režiserji hodijo v gledališče."

Ne morem mimo občutka, da slovenski film deluje v bolj ali manj zaprtem sistemu, režiserji in scenaristi imajo že pri oblikovanju scenarija v mislih točno določene igralce ...

"Seveda. Ampak jaz jim tega ne bi zameril, saj preveč poredko pridejo do svojega filma in zato takrat delajo bolj "na zih". Vzamejo ljudi, s katerimi so že delali in jim lahko zaupajo, saj točno vedo, kaj lahko od njih pričakujejo. Je premalo priložnosti, da bi se zmotili. Poprave so šele čez nekaj let, prej tako ne pridejo do naslednjega filma. Ja, večina režiserjev ima svoje favorite."

Finančni del nagrade Prešernovega sklada je približno 7000 evrov ... Za kaj bi vam prišel prav?

"Za ta denar bi lahko rekel,

da je že porabljen. Sem ravno sredi selitve v novo domovano v majhno hišo na obrobju Ljubljane. Lepa nagrada, denar pa tudi."

Ste si že izbrali sobo, v kateri boste vadili?

"Doma načeloma, razen učenja teksta, ne vadim. Bom pa sedaj imel veliko izbire, sob ne manjka, bom že kakšno našel, pa tudi na zraku pred hišo bo lepo."

*"Uporabljaš
igralska sredstva,
ki so ti na
razpolago.
Jaz imam na
razpolago tudi
obrazno
mimiko, kar
mi pri igranju
šteje v plus."*